

Urząd Miasta Poznania
Wydział Rozwoju Miasta
i Współpracy Międzynarodowej

Indeks Percepcji Rozwoju prezentacja wyników badania

POZnań*

1

Dlaczego przeprowadziliśmy to badanie?

PRÓBA NIESTANDARDOWEJ EWALUACJI STRATEGII MIASTA POZNANIA 2020+

Próba odpowiedzi na trzy pytania:

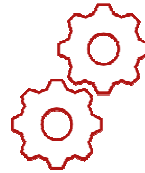
Jaki jest poziom społecznej akceptacji priorytetów strategicznych wskazanych w poznańskiej strategii rozwoju miasta?

Jakie, w opinii badanych, są najważniejsze bariery utrudniające lub uniemożliwiające realizację priorytetów strategicznych?

Co należy robić, żeby te bariery usunąć lub przynajmniej zminimalizować ich negatywne skutki?

Realizacja badania

Badanie przeprowadzone na próbie N-900 mieszkańców POZNAŃSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO

Technika gromadzenia danych: wspomagany komputerowo wywiad telefoniczny – CATI

Średni czas trwania wywiadu – 22 minuty

Termin realizacji: październik – listopad 2017 r.

Indeks Percepcji

Rozwoju

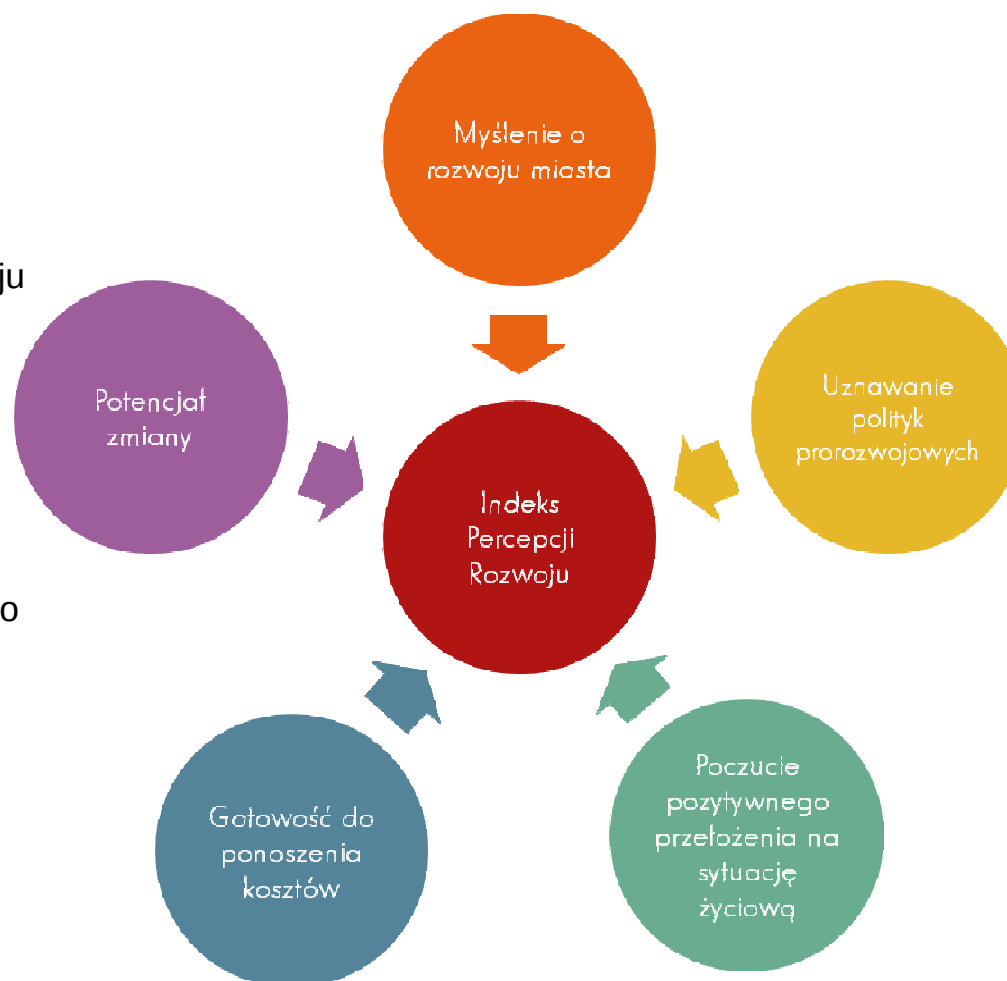
W kwestionariuszu znalazły się pytania-wskaźniki, z których została skonstruowana skala mierząca ogólne nastawienie do rozwoju miasta. Skala ta została nazwana przez nas Indeks Percepcji Rozwoju.

Wymiary

indeksu

Ogólna wartość indeksu została obliczona jako średnia arytmetyczna pięciu wymiarów częściowych:

1. Myślenie o rozwoju miasta
2. Uznawanie polityk prorozwojowych
3. Poczucie pozytywnego przełożenia na sytuację życiową
4. Gotowość do ponoszenia kosztów
5. Potencjał zmiany

Wymiary Indeksu Percepcji Rozwoju

4

MYŚLENIE O ROZWOJU MIASTA

W wymiarze tym utożsamianie rozwoju miasta z realizacją celów typowo materialnych i związanych przede wszystkim z bezpieczeństwem ekonomicznym, publicznym oraz porządkiem, przeciwstawione zostało utożsamianiu rozwoju miasta z celami o bardziej postmaterialistycznym - w rozumieniu Romana Ingelharta - charakterze: takimi np. jak zwiększenie partycypacji obywatelskiej, poprawa stanu środowiska naturalnego, wzrost spójności społecznej itd..

UZNANIE POLITYK ROZWOJOWYCH

Chodzi o stopień wiary w sprawczość i skuteczność projektów promodernizacyjnych. Można przyjąć, że przekonania społeczne układają się tu na kontinuum między pełną akceptacją polityk promodernizacyjnych opartą na założeniu, że są one najlepszym z możliwych narzędzi planowania, koordynowania i urzeczywistniania modernizacji a ich całkowitym odrzuceniem opartym na przekonaniu, iż są one zbędne i nieskuteczne, zaś rozwój lub jego brak to wypadkowa wielu nie zależących się z góry przewidywalnych i nie poddających się prostemu zarządzaniu czynników.

POCZUCIE POZYTYWNEGO PRZEŁOŻENIA NA SYTUACJĘ ŻYCIOWĄ

W przypadku tego wymiaru przedstawione zostały sobie następujące dwa typy przekonań: /1/ przekonanie, zgodnie z którym rozwój miasta pojmowany zarówno jako realizacja celów materialnych, a ci postmaterialnych nie przekłada się na codzienną większość mieszkańców i nie rzutuje w żaden odczuwalny sposób na ich sytuację życiową oraz /2/ przekonanie, że jest dokładnie na ośrodek: że ów związek między rozwijającym się miastem a sytuacją życiową jego mieszkańców jest bezpośredni i odczuwalny.

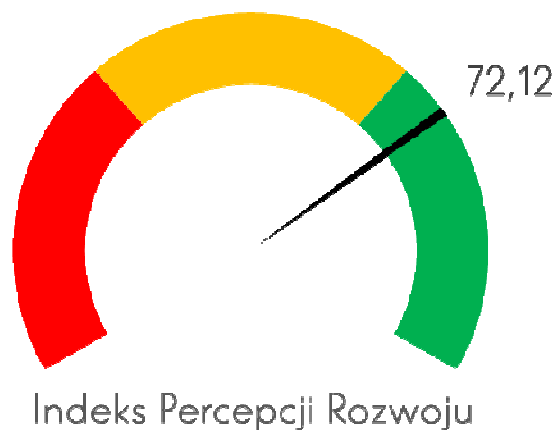
GOTOWOŚĆ DO PONOSZENIA KOSZTÓW

Kolejny proponowany wskaźnik orientacji prorozwojowej to gotowość do ponoszenia kosztów działań modernizacyjnych /remonty podnoszą jakość przestrzeni miejskiej, ale wiążą się z czasowymi uciążliwościami, budżety obywatelskie poszerzają partycypację obywateli w zarządzaniu miastem, lecz mogą również torować drogę projektom, które służą zaspokojeniu partykularnych interesów itp./.

POTENCJAŁ ZMIANY

Ostatni wymiar Indeksu Percepcji Rozwoju przedstawia optymistyczną ocenę potencjału rozwojowego miasta ocenie, zgodnie z którą ów potencjał jest niewielki bądź żaden.

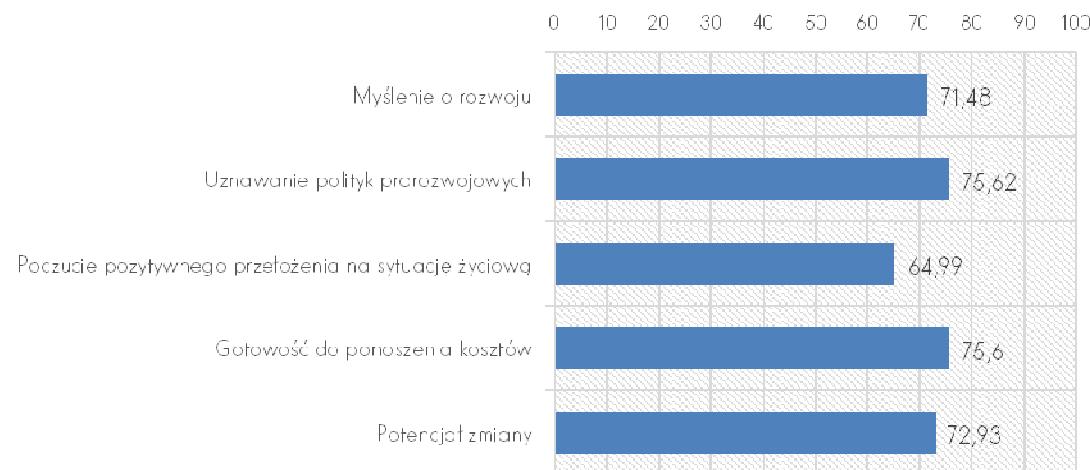
Indeks Percepcji Rozwoju - wyniki

Osie zróżnicowań

Wymiary cząstkowe Indeksu

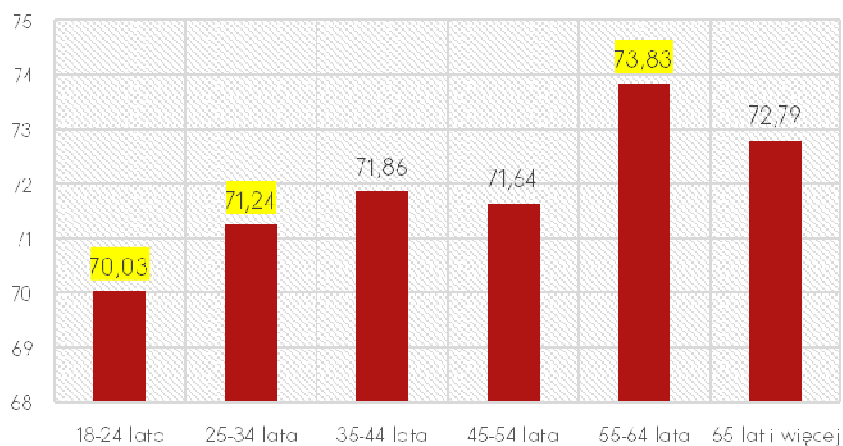
Wymiary cząstkowe Indeksu Percepcji Rozwoju

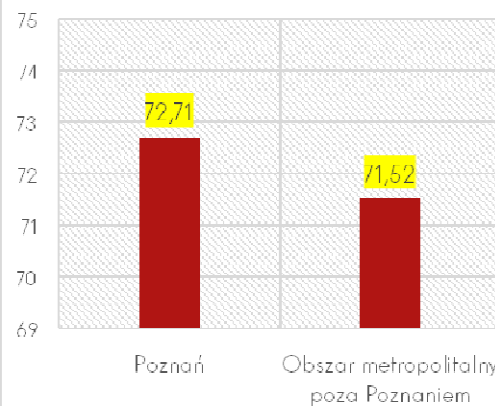
5

Wyróżnione istotne statystycznie różnice międzygrupowe

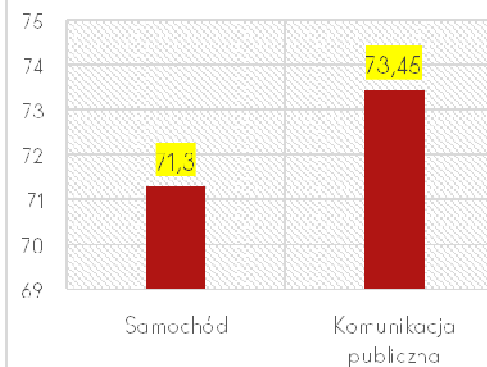
Indeks Percepcji Rozwoju wg grup wiekowych

Indeks Percepcji Rozwoju wg miejsca zamieszkania

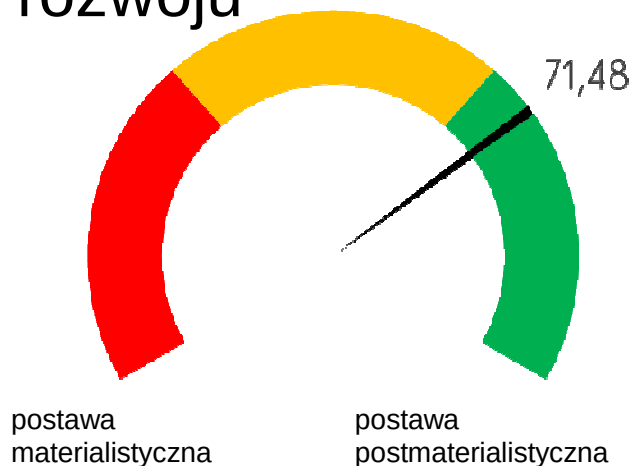

Indeks Percepcji Rozwoju - jak najczęściej porusza się P. po Poznaniu

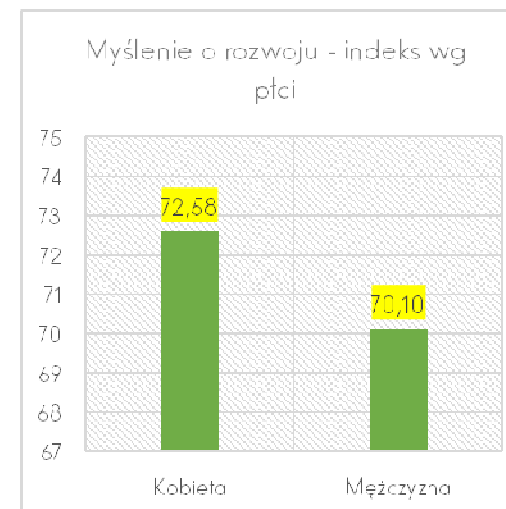
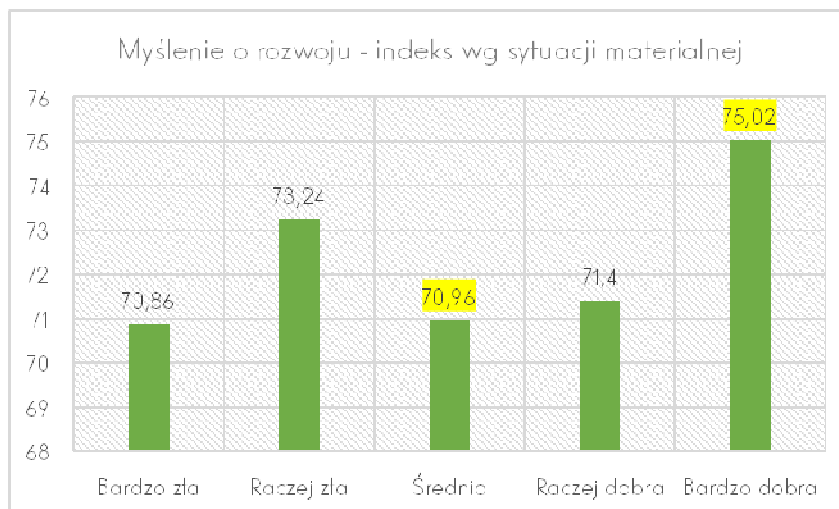
Myślenie o rozwoju

6

W wymiarze tym utożsamianie rozwoju miasta z realizacją celów typowo materialnych i związanych przede wszystkim z bezpieczeństwem ekonomicznym i publicznym oraz porządkiem, przeciwstawione zostało utożsamianiu rozwoju miasta z celami o bardziej postmaterialistycznym - w rozumieniu Romana Ingleharta - charakterze: takimi np. jak zwiększanie partycypacji obywatelskiej, poprawa stanu środowiska naturalnego, wzrost spójności społecznej itd.

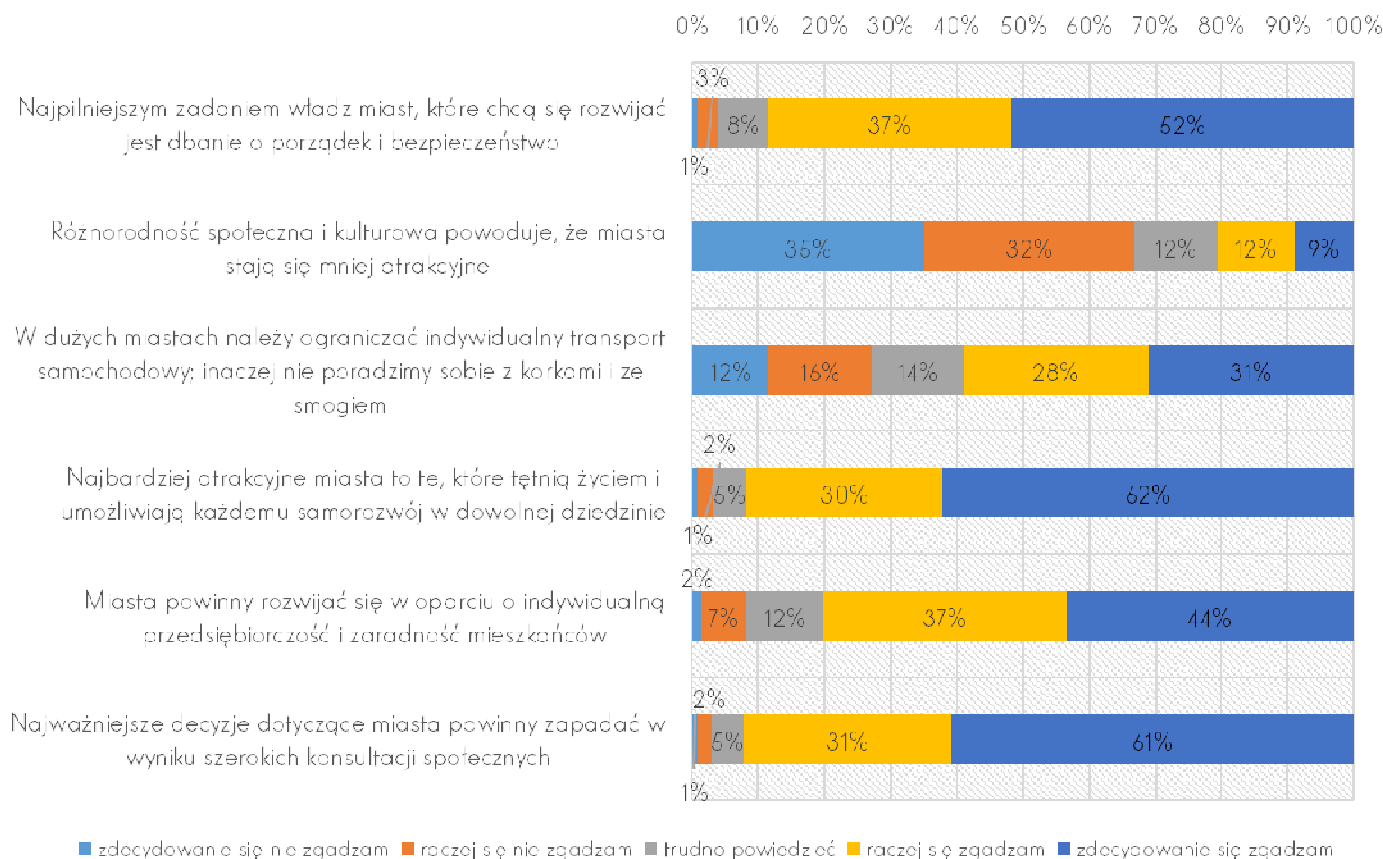
Osie zróżnicowań

Myślenie o rozwoju - pytania

7

Prosimy wskazać, w jakim stopniu zgadza się P. z poniższymi stwierdzeniami?

średnia – 4,36

Wyższa średnia wskazań kobiet niż mężczyzn

średnia – 2,28

Wyższa średnia wskazań: mężczyzn niż kobiet; osób z wykształceniem podstawowym i zawodowym niż osób z wykształceniem wyższym; osób w raczej złej i średniej sytuacji materialnej niż osób w bardzo dobrej sytuacji materialnej

średnia – 3,51

Wyższa średnia wskazań: kobiet niż mężczyzn, osób starszych /55-64/ niż młodych /grupy 25-34; 35-44 lata/, jeżdżących komunikacją publiczną niż samochodem

średnia – 4,5

Brak zależności

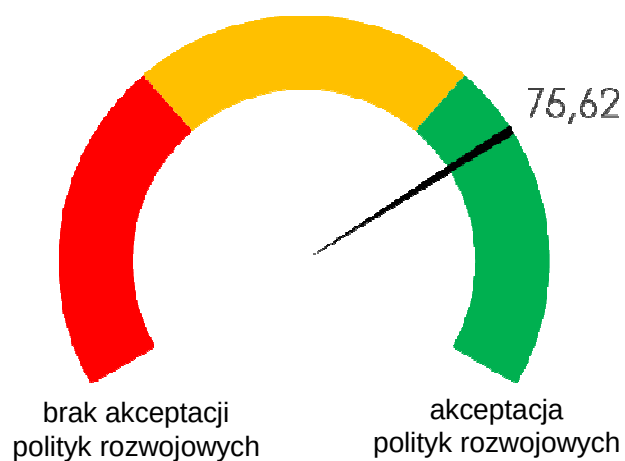
średnia – 4,14

Wyższa średnia wskazań: osób z wykształceniem podstawowym i zawodowym niż osób z wykształceniem wyższym;

średnia – 4,49

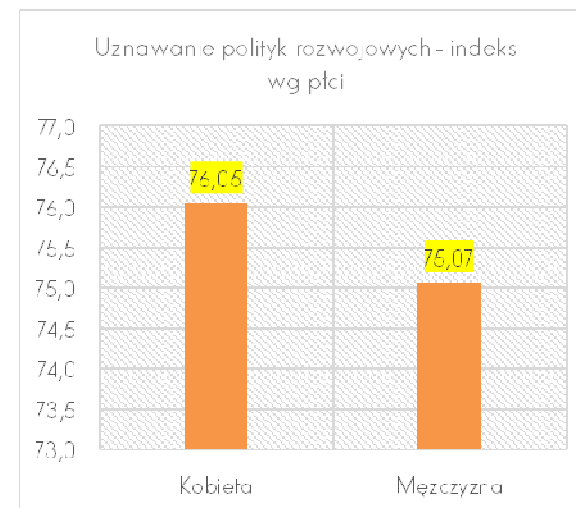
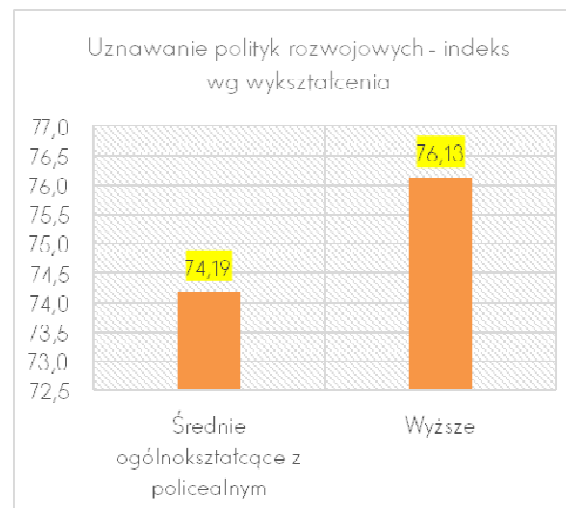
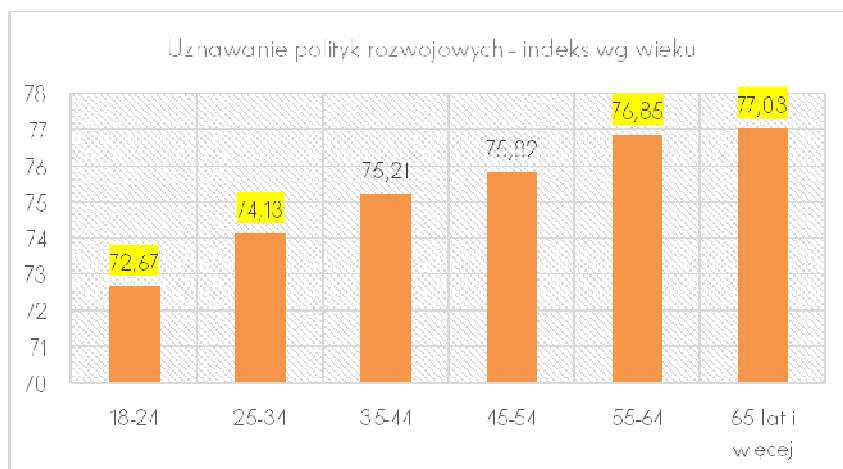
Brak zależności

Uznawanie polityk rozwojowych

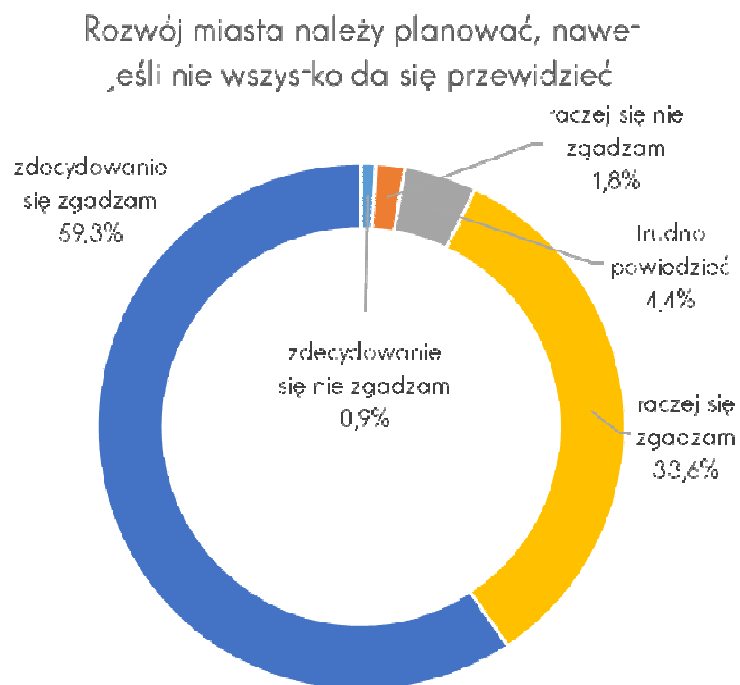
Chodzi o stopień wiary w sprawczość i skuteczność projektów promodernizacyjnych. Można przyjąć, że przekonania społeczne układają się tu na kontinuum między pełną akceptacją polityk promodernizacyjnych opartą na założeniu, że są one najlepszym z możliwych narzędzi planowania, koordynowania i urzeczywistniania modernizacji a ich całkowitym odrzuceniem opartym na przeświadczeniu, iż są one zbędne i nieskuteczne, zaś rozwój lub jego brak to wypadkowa wielu nie dających się z góry przewidzieć i nie poddających się prostemu zarządzaniu czynników.

Osie zróżnicowań

Uznawanie polityk rozwojowych - pytania

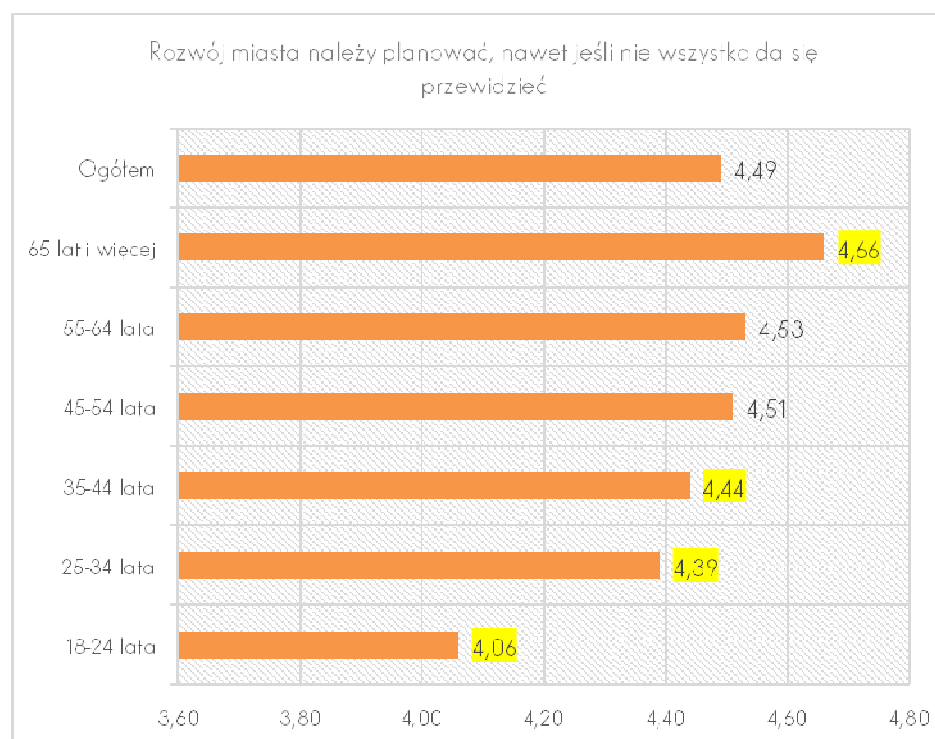
9

Średnia ocen odpowiedzi na pytanie:

Rozwój miasta należy planować, nawet jeśli nie wszystko da się przewidzieć

Skala: 1 – zdecydowanie się nie zgadzam; 2 – raczej się nie zgadzam; 3 – trudno powiedzieć; 4 – raczej się zgadzam; 5 – zdecydowanie się zgadzam

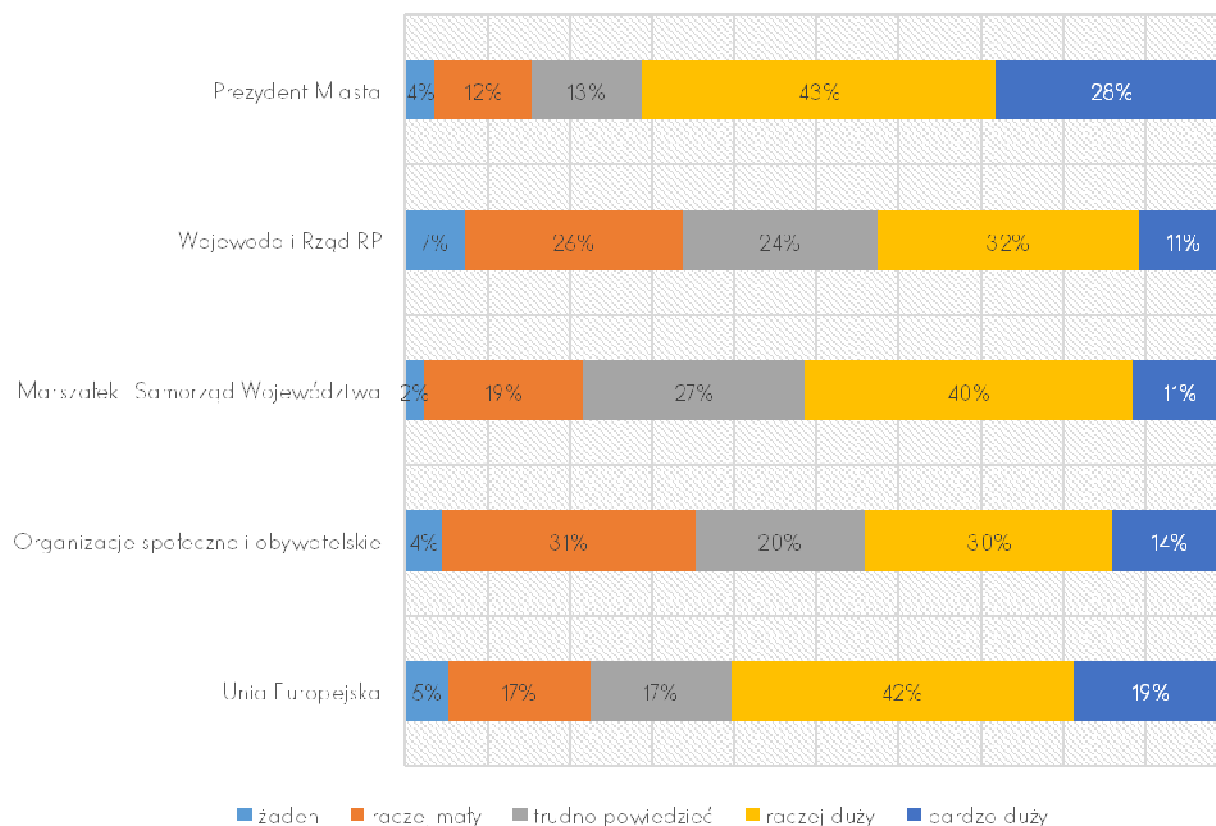
Występuje zależność między wiekiem badanych a ich postawą wobec planowania procesów rozwojowych. Istotnie statystycznie różnice między grupą wiekową 65 i więcej lat a trzema najmłodszymi grupami respondentów: 18-24 lata; 25-34 lata oraz 35-44 lata.

Uznawanie polityk rozwojowych - pytania

10

Jak duży wpływ na rozwój Poznania mają Pana/i zdaniem następujące podmioty?

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

Skala: 1 – żaden; 2 – raczej mały, 3 – trudno powiedzieć, 4 – raczej duży, 5 – bardzo duży

średnia – 3,8

średnia – 3,12

średnia – 3,39

średnia – 3,18

średnia – 3,51

Generalnie kobiety w większym stopniu uznają sprawczość instytucji publicznych wszystkich szczebli oraz organizacji społecznych i obywatelskich

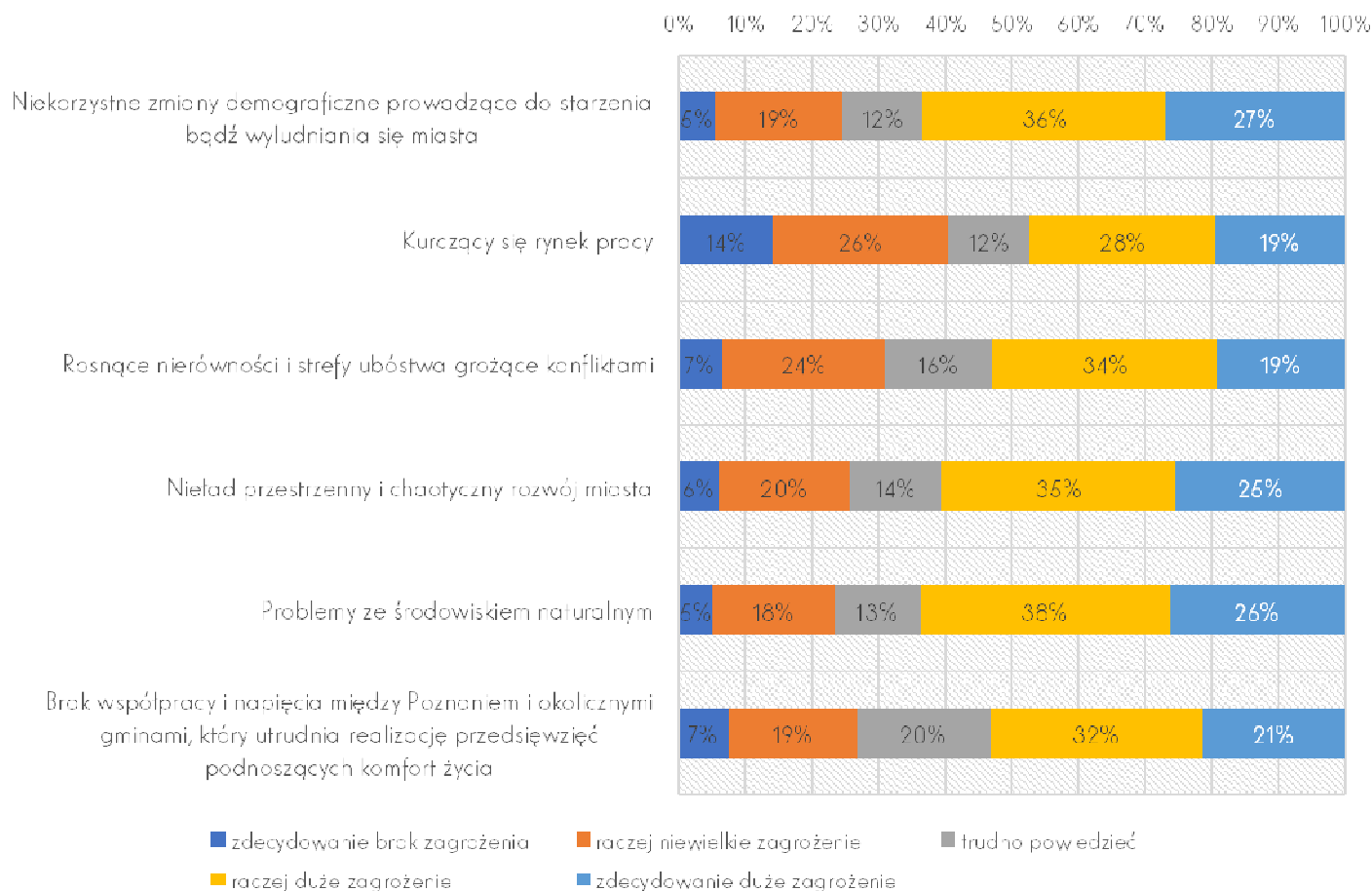
Respondenci ze starszych grup wiekowych – 65 i więcej lat oraz 55-64 lata przypisują większy wpływ na rozwój Poznania organizacjom społecznym i obywatelskim w porównaniu z grupami młodszymi

Mieszkańcy gmin podpoznańskich wyżej niż respondenci z Poznania oceniają wpływ Wojewody i Rządu RP oraz Marszałka i Samorządu Województwa na rozwój miasta.

Uznawanie polityk rozwojowych - pytania

Jak ocenia Pan/i realność następujących zagrożeń dla rozwoju Poznania i okolic?

Skala: 1 – zdecydowanie brak zagrożenia;
2 – raczej niewielkie zagrożenie, 3 – trudno powiedzieć,
4 – raczej duże zagrożenie, 5 – zdecydowanie duże zagrożenie

średnia –
3,6

Mieszkańcy Poznania upatrują większego zagrożenia w zmianach demograficznych niż respondenci spoza miasta

średnia – 3,12

Brak współpracy i napięcia między Poznaniem i okolicznymi gminami, który utrudnia realizację przedsięwzięć podnoszących komfort życia wyraźniej podnoszone jest przez mieszkańców gmin podpoznańskich

średnia – 3,35

średnia – 3,54

Na problem kurczącego się rynku pracy w większym stopniu zwracają uwagę respondenci ze starszych grup wiekowych /55-64 lata/ oraz słabiej uposażeni

średnia – 3,61

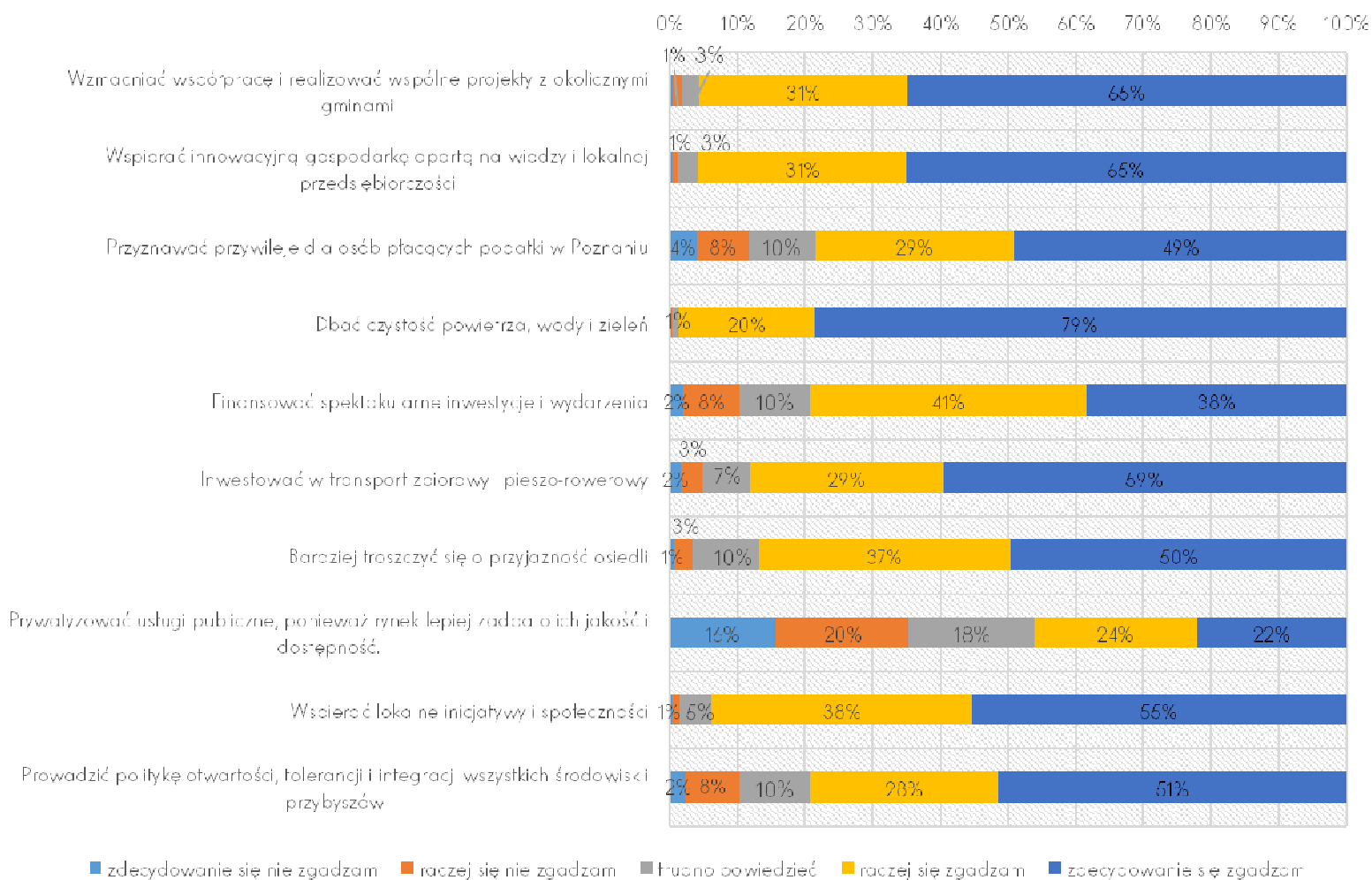
średnia – 3,4

Słabiej uposażeni oraz gorzej wykształceni respondenci wskazują częściej rosnące nierówności i strefy ubóstwa grożące konfliktami

Uznawanie polityk rozwojowych - pytania

W trosce o dalszy rozwój Poznania władze tego miasta powinny:

Skala: 1 – zdecydowanie się nie zgadzam, 2 – raczej się nie zgadzam, 3 – trudno powiedzieć, 4 – raczej się zgadzam, 5 – zdecydowanie się zgadzam

średnia – 4,58

średnia – 4,6

Większość wymienionych zadań kobiety uznają za ważniejsze niż mężczyźni

średnia – 4,12

średnia – 4,77

średnia – 4,05

średnia – 4,41

średnia – 4,32

średnia – 3,17

średnia – 4,47

średnia – 4,18

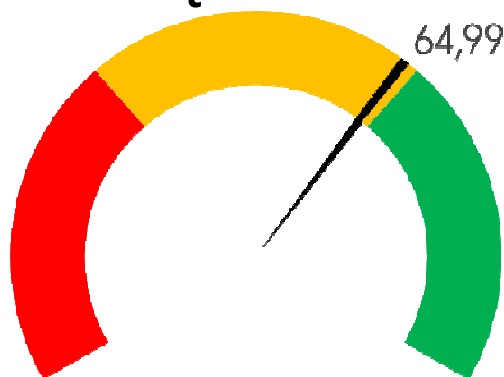
Poznaniacy dużą wagę przykładają do przyznawania przez władze miejskie przywilejów dla osób płacących podatki w Poznaniu np. punkty w przedszkolach, ułatwienia przy parkowaniu.

Wzmacnianie współpracy i realizowanie wspólnych projektów z okolicznymi gminami finansowanie spektakularnych inwestycji i wydarzeń, czy Inwestowanie w transport zbiorowy i rowerowy częściej jako istotne uznawane są przez mieszkańców gmin podpoznańskich

Poczucie pozytywnego przełożenia na sytuację życiową

13

brak przełożenia
rozwoju miasta na
sytuację życiową
mieszkańców

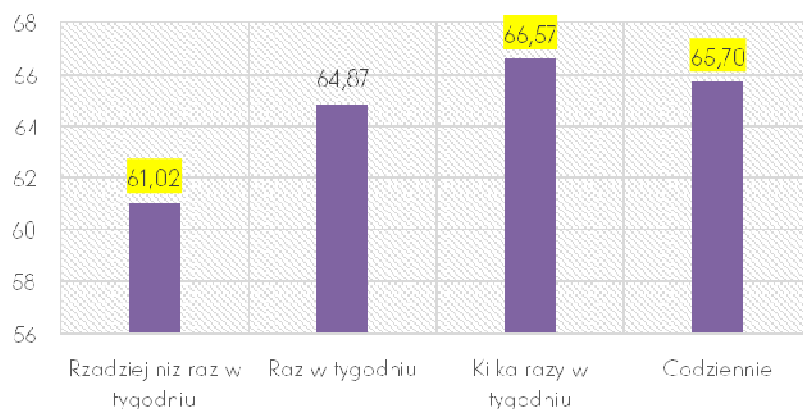
przełożenie rozwoju
miasta na sytuację
życiową
mieszkańców

W przypadku tego wymiaru przeciwstawione zostały sobie następujące dwa typy przekonań:

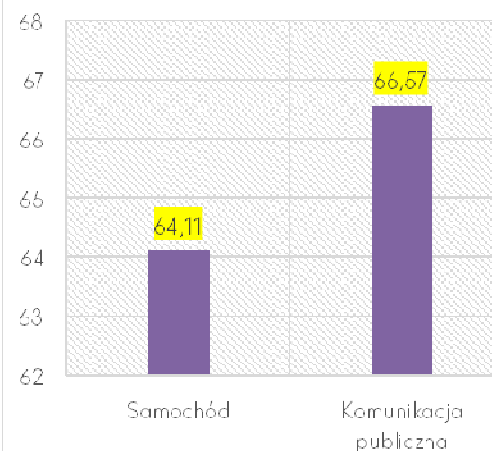
/1/ przekonanie, zgodnie z którym rozwój miasta pojmowany zarówno jako realizacja celów materialnych jak i postmaterialnych nie przekłada się na codzienność większości mieszkańców i nie rzutuje w żaden odczuwalny sposób na ich sytuację życiową oraz /2/ przekonanie, że jest dokładnie na odwrót: że ów związek między rozwijającym się miastem a sytuacją życiową jego mieszkańców jest bezpośredni i odczuwalny.

Pytanie skierowane
wyłącznie do osób
spoza Poznania

Poczucie pozytywnego przełożenia na sytuację życiową -
indeks - jak często bywa P. w Poznaniu?

Poczucie pozytywnego przełożenia na
sytuację życiową - indeks - jak
najczęściej porusza się P. po Poznaniu?

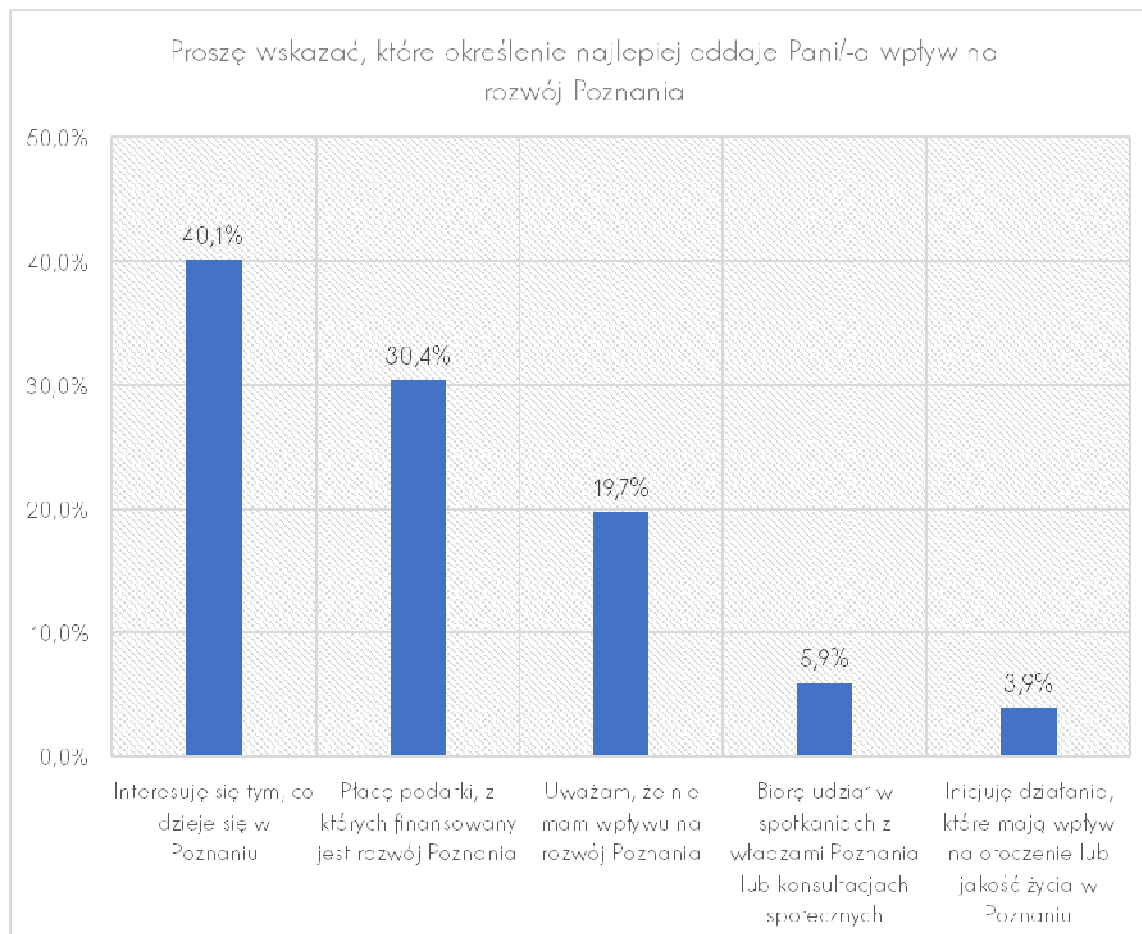

Osie
różnicowań

Poczucie pozytywnego przełożenia na sytuację życiową - pytania

Sposób rozumienia wpływu na rozwój Poznania

14

Poznaniacy, częściej niż mieszkańcy spoza Poznania uważają, że przyczyniają się do rozwoju płacąc podatki na jego rzecz, zaś mieszkańcy gmin podpoznańskich częściej niż mieszkańcy stolicy Wielkopolski wskazują, że nie mają wpływu na jej rozwój

Respondenci oceniający swoją sytuację materialną jako raczej złą częściej niż osoby bardziej zamożne uważają, że nie mają wpływu na rozwój Poznania.

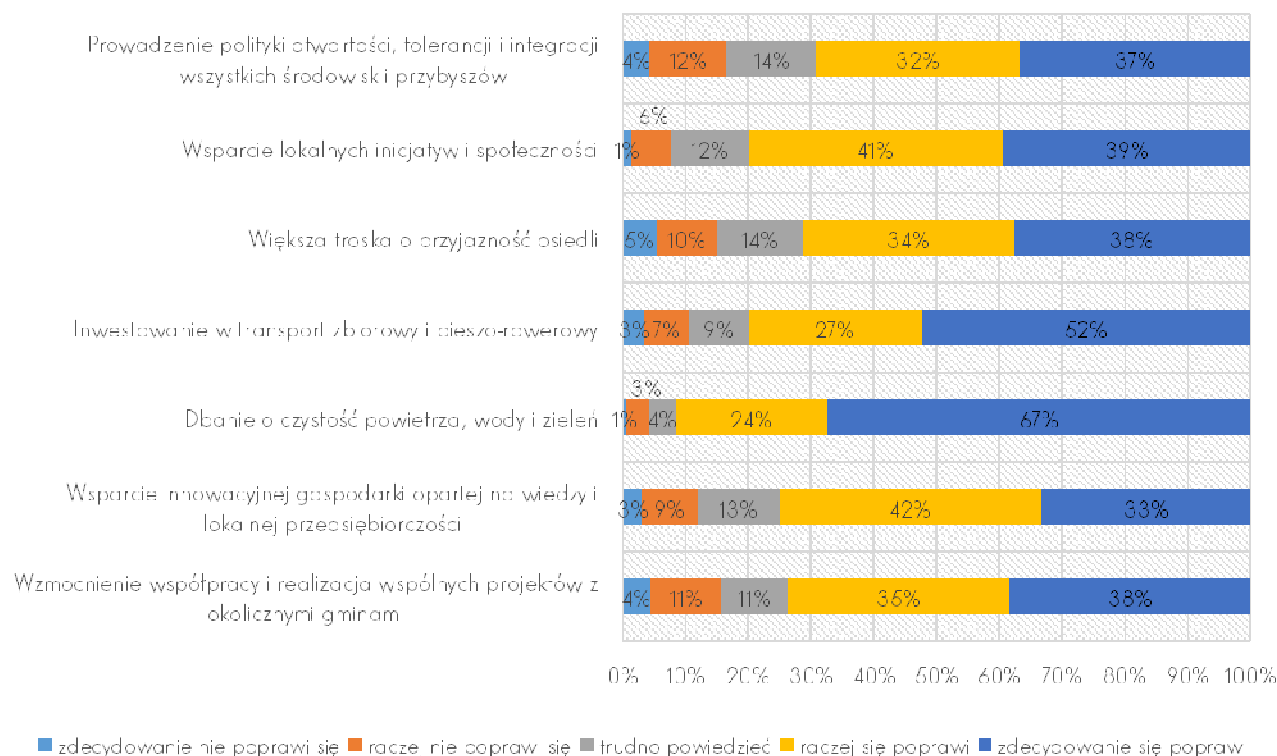
Osoby korzystające z komunikacji publicznej częściej niż respondenci korzystający z samochodu wskazują, że ich wpływ na rozwój Poznania polega na uczestnictwie w spotkaniach z władzami miasta lub konsultacjach społecznych.

Poczucie pozytywnego przełożenia na sytuację życiową

- pytania

Priorytety władz miejskich, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości życia i komfortu mieszkańców

W jakim stopniu poprawi się komfort Pana/i życia, jeżeli zostaną zrealizowane wymienione priorytety

Skala: 1 – zdecydowanie nie poprawi się;
2 – raczej nie poprawi się, 3 – trudno powiedzieć, 4 – raczej się poprawi,
5 – zdecydowanie się poprawi

15

średnia – 3,85

Na kwestię dbałości o czystość powietrza, wody i zieleni oraz inwestowanie w transport zbiorowy i pieszo-rowerowy w większym stopniu zwracają uwagę kobiety

średnia – 4,1

Na dbałość o czystość powietrza, wody oraz zieleni, jak również na większą troskę o przyjazność osiedli jako priorytety w większym stopniu wskazują starsi respondenci /65 lat i więcej/ w porównaniu do młodszych grup wiekowych /25-34 oraz 35-44 lata/

średnia – 3,89

średnia – 4,18

średnia – 4,54

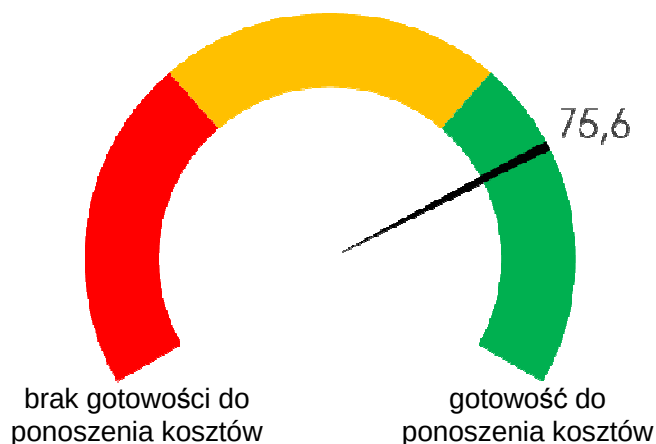
Ponadto mieszkańcy Poznania silniej akcentują konieczność zwiększenia troski o przyjazność osiedli, z kolei osoby mieszkające w gminach podpoznańskich częściej postulują wzmocnienie współpracy i realizacja wspólnych projektów z okolicznymi gminami.

średnia – 3,93

średnia – 3,92

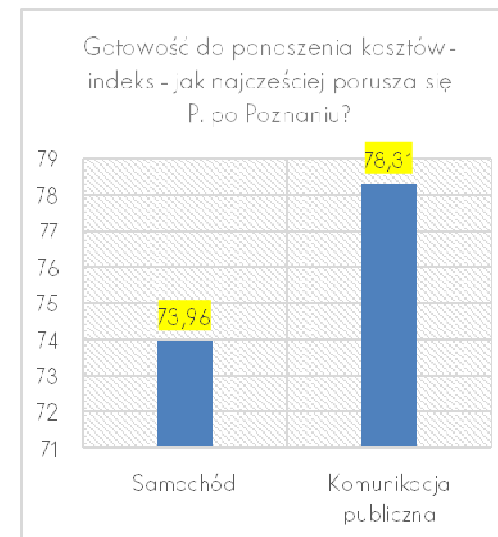
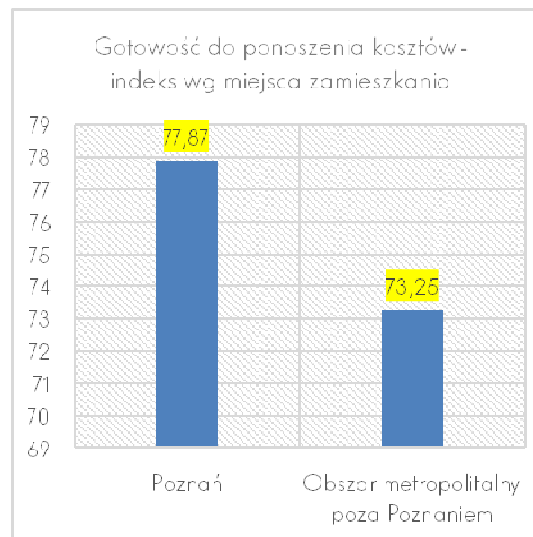
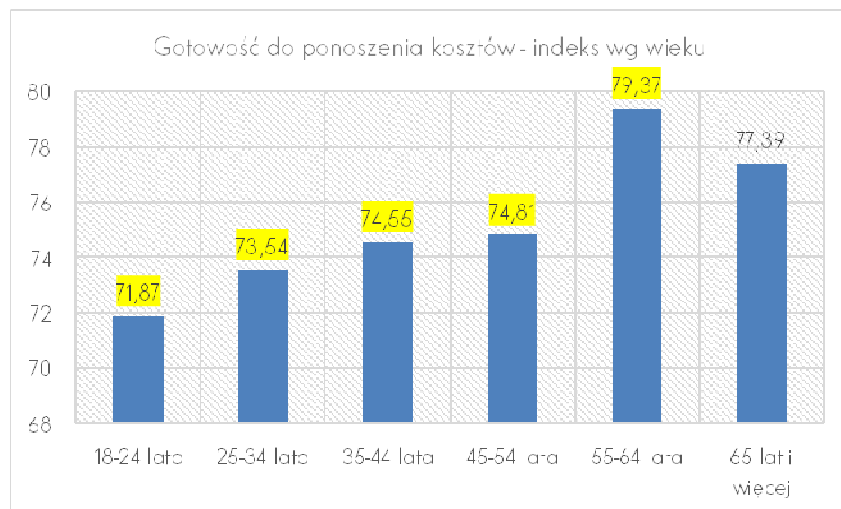
Gotowość do ponoszenia kosztów

16

Kolejny proponowany wskaźnik orientacji prorozwojowej to gotowość do ponoszenia kosztów działań modernizacyjnych /remonty podnoszą jakość przestrzeni miejskiej, ale wiążą się z czasowymi uciążliwościami, budżety obywatelskie poszerzają partycypację obywateli w zarządzaniu miastem, lecz mogą również torować drogę projektom, które służą zaspokojeniu partykularnych interesów itp./.

Osie zróżnicowań

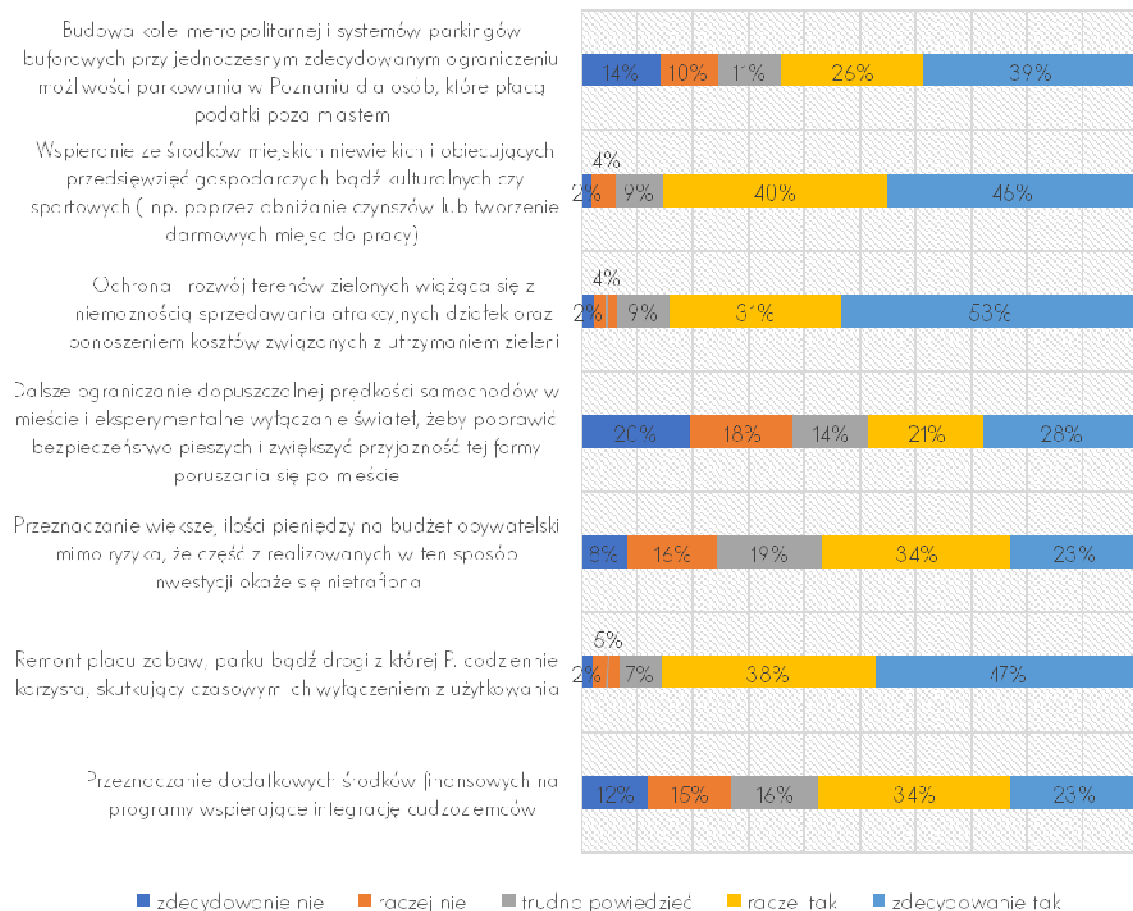

Gotowość do ponoszenia kosztów wprowadzenia zmian w organizacji życia codziennego w Poznaniu

17

Proszę powiedzieć na ile byt/a-by się P. w stanie pogodzić z następującymi sytuacjami:

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

Skala: 1 – zdecydowanie nie;
2 – raczej nie, 3 – trudno powiedzieć, 4 – raczej tak,
5 – zdecydowanie tak

średnia –
3,64

Osoby w wieku powyżej 55 roku życia znacznie częściej godzą się na ponoszenie kosztów związanych z remontami placu zabaw, parku bądź drogi, z której codziennie korzystają, skutkującymi czasowym ich wyłączeniem z użytkowania. Są one również bardziej skłonne popierać przeznaczenie dodatkowych środków finansowych na programy wspierające integrację cudzoziemców oraz prowadzenie polityki otwartości, tolerancji i integracji wszystkich środowisk i przybyszów

średnia –
4,22

średnia –
4,29

średnia –
3,18

Osoby mieszkające w Poznaniu deklarują większą gotowość do ponoszenia kosztów niż mieszkańcy obszaru metropolitalnego spoza Poznania. Istotne różnice odnoszą się do niemal wszystkich wskazanych sytuacji. Wyjątek stanowią jedynie: przeznaczenie dodatkowych środków finansowych na programy wspierające cudzoziemców oraz wspieranie ze środków miejskich niewielkich i obiecujących przedsięwzięć gospodarczych bądź kulturalnych czy sportowych.

średnia –
3,47

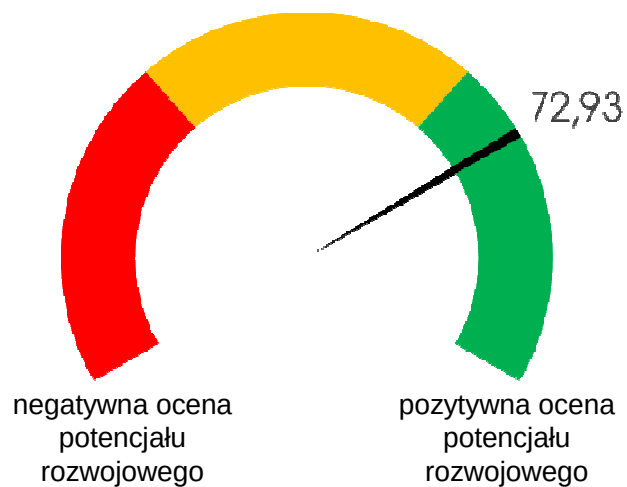
średnia –
4,24

Większą skłonność do ponoszenia kosztów wykazują respondenci korzystający z komunikacji publicznej w porównaniu do korzystających z samochodów. Większą gotowość wykazują oni w przypadku ograniczenia dopuszczalnej prędkości samochodów oraz budowy kolei metropolitalnej i systemów parkingów buforowych.

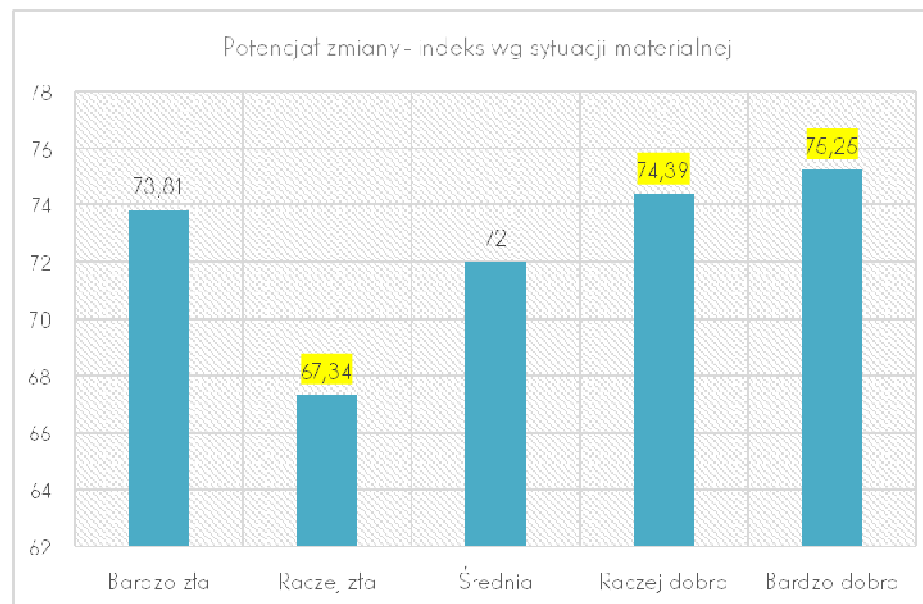
średnia –
3,42

Potencjał zmiany

Ostatni wymiar Indeksu Percepcji Rozwoju przeciwstawia optymistyczną ocenę potencjału rozwojowego miasta ocenie, zgodnie z którą ów potencjał jest niewielki bądź żaden.

Osie zróżnicowań

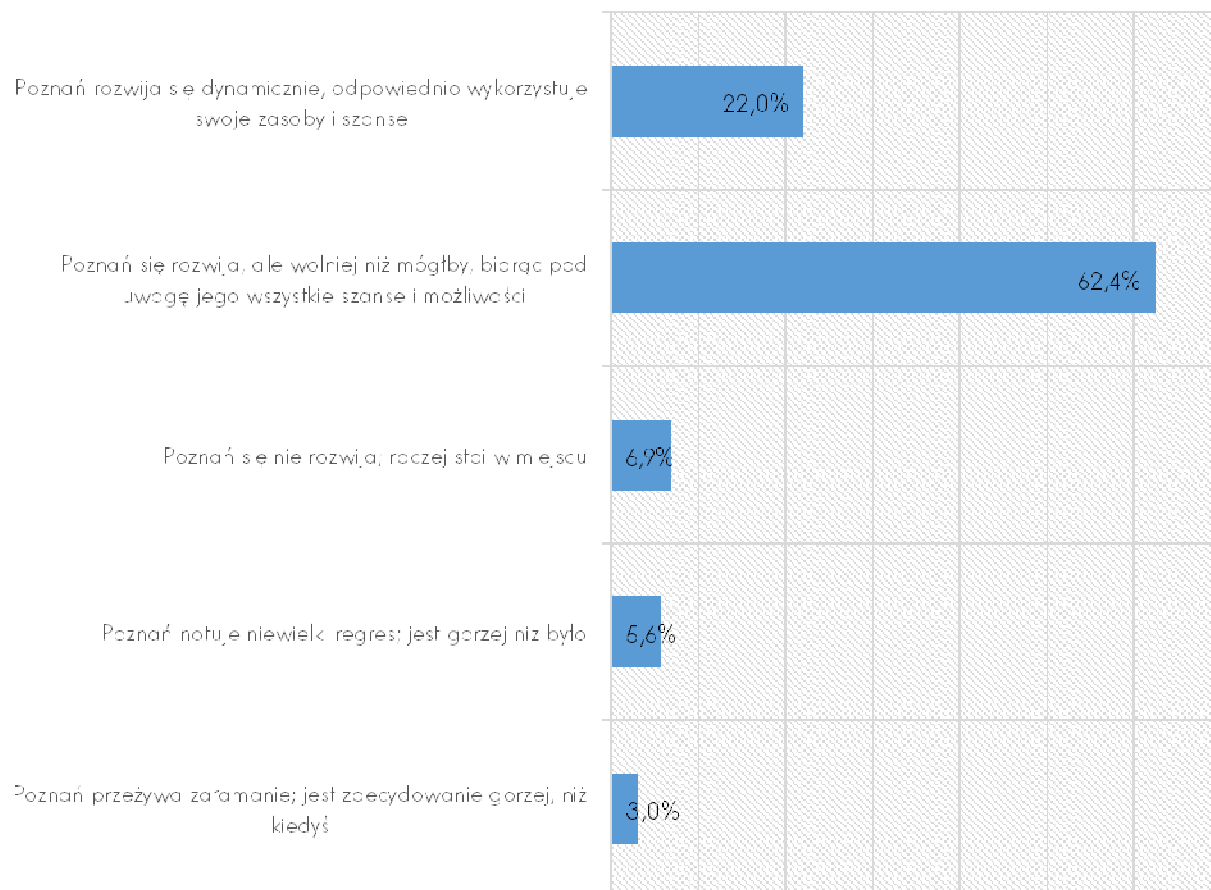

Potencjał zmiany – w jakim tempie rozwija się Poznań

19

W jakim tempie rozwija się według Pani/a Poznań?

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70%

Kobiety bardziej optymistycznie niż mężczyźni oceniają tempo zmian w Poznaniu

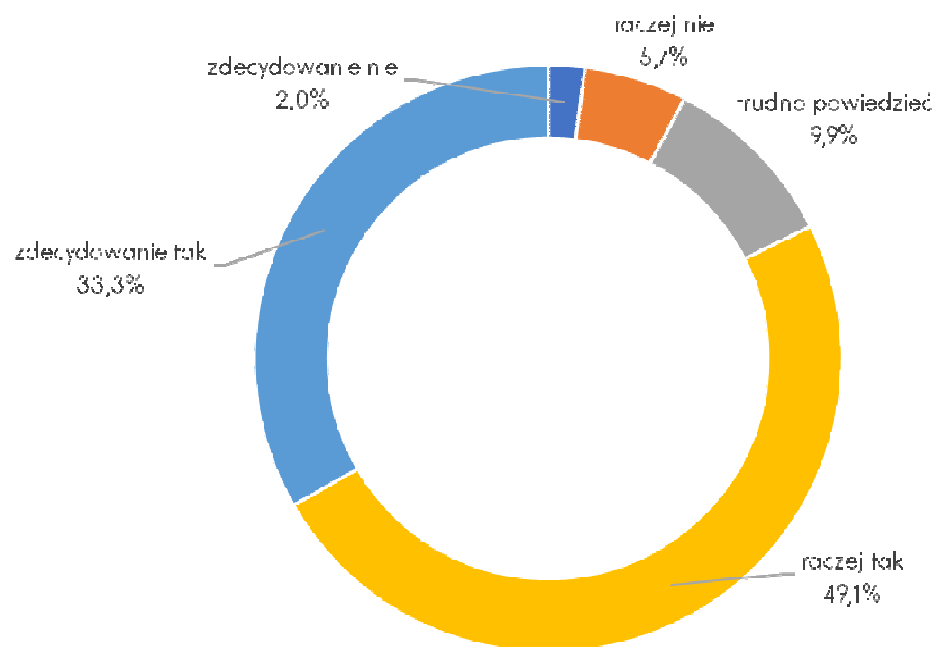
Bardziej optymistyczną ocenę tempa zmian wyrażają respondenci z wykształceniem podstawowym lub zasadniczym zawodowym w porównaniu do respondentów z wykształceniem wyższym

Lepsza ocena mieszkańców obszaru metropolitalnego spoza Poznania niż mieszkańców samego miasta.

Potencjał zmiany – czy Poznań jest miastem, w którym można realizować swoje plany

Czy Poznań jest miastem, w którym może Pan/ realizować swoje plany?

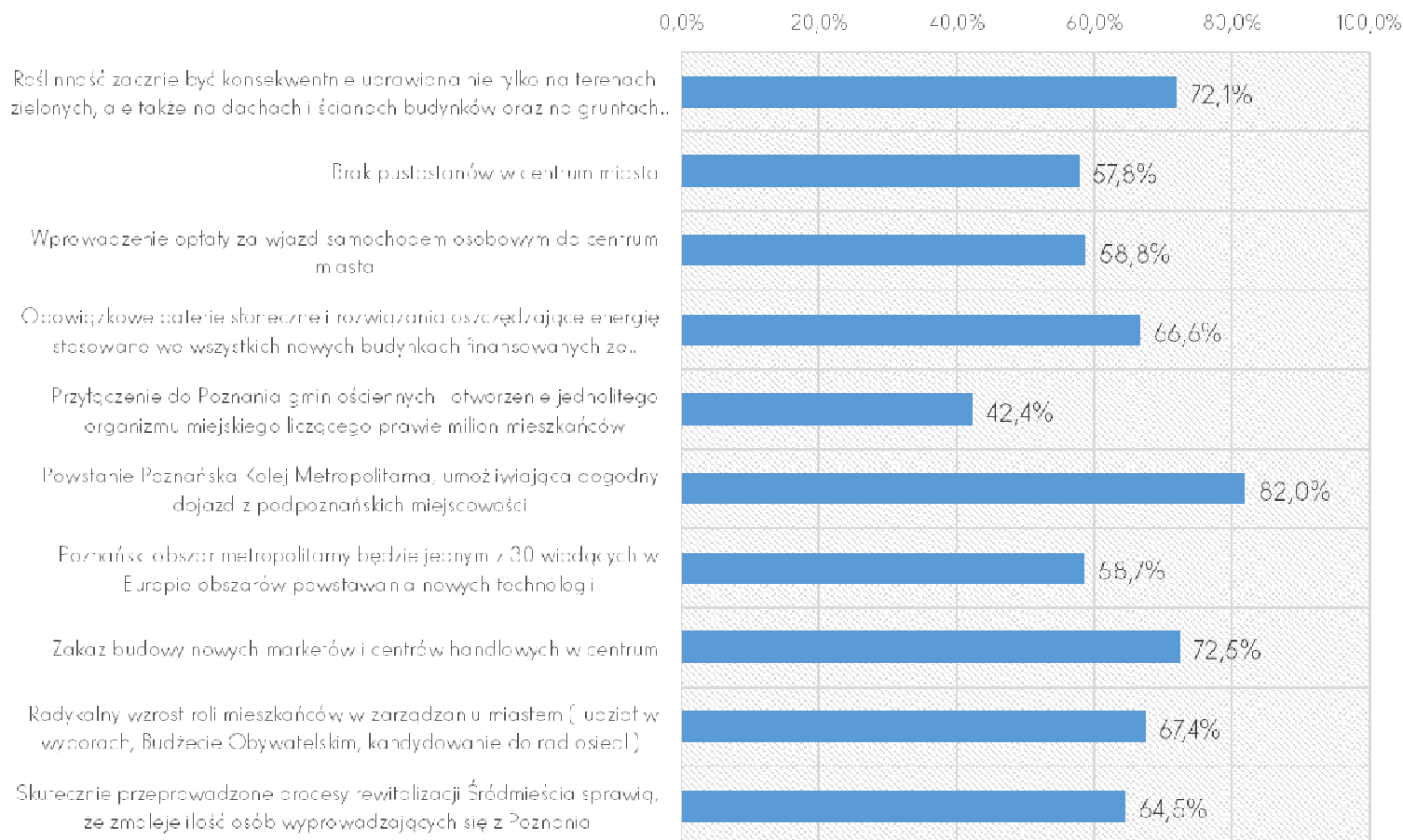

Mieszkańcy Poznania znacznie częściej niż mieszkańcy gmin podpoznańskich wskazują, że stolica Wielkopolski jest miastem, w którym można się rozwijać społecznie i zawodowo. Pozytywniej tę kwestię oceniają także osoby będące w dobrej i bardzo dobrej sytuacji materialnej.

Potencjał zmiany – jak będzie się zmieniał Poznań

Jak według Pana/i będzie zmieniał się Poznań? Co jest możliwe w ciągu najbliższych 15 lat?

Czy możliwe jest, że:

Odsetek
odpowiedzi „tak”

21

Generalnie mężczyźni bardziej optymistycznie odnosili się do możliwości zajścia wskazanych zmian w przyszłości

W odniesieniu do pozostałych grup respondentów różnice między nimi nie okazały się istotne statystycznie